

.. TRYGGHETEN FÖRST

PM APRIL 2021

Om Kristdemokraternas motion med anledning av den ekonomiska
vårpropositionen och vårändringsbudgeten 2021

TRYGGHETEN

FÖRST

HANTERA KRISEN – OCH DET SOM KOMMER SEN

Kristdemokraternas ekonomiska vårmotion presenteras i ett läge där Sverige fortsatt befinner sig i en pandemi och ekonomisk kris, men där hoppet om att kunna återgå till en mer normal tillvaro ändå lyser starkt. Fler och fler blir vaccinerade – och även om vägen till att kunna öppna samhället igen kantas av osäkerheter, så finns det målet ändå inom räckhåll.

Pandemin måste fortsatt hanteras. Samtidigt som den vårdpersonal som gjort heroiska insatser under nästintill omänskliga förhållanden måste ges möjlighet till återhämtning. Och den massarbetslöshet som uppstått i pandemins spår måste akut mötas med offensiva åtgärder. Krisen har visat att svensk sjukvård och arbetsmarknad lider av strukturella problem sen länge och som måste åtgärdas. Vi ser också att många problem som fanns före pandemin finns kvar och har fördjupats, samt att vi riskerar en växande både fysisk och psykisk ohälsa i pandemins spår.

Kristdemokraterna anser att tryggheten måste komma först – i krisen och efter krisen. Tryggheten att ha ett jobb att gå till. Tryggheten att få tillgång till vård och omsorg när man behöver. Tryggheten att inte bli utsatt för brott eller våld. Ett Sverige som fungerar. Ett Sverige att lita på där trygghet och samhällsgemenskap bara kan skapas om modet och handlingskraften finns. Kristdemokraterna står redo att sätta tryggheten först för Sveriges bästa.

Här följer Kristdemokraternas förslag i den ekonomiska vårmotionen för att möta problemen tillsammans med tidigare presenterad politik.

VÅRMOTIONEN I SIN HELHET LÄSER DU PÅ

kd.nu/varmotion210429

STOPPA LÅNGTIDSARBETSLÖSHETEN INNAN DEN BITER SIG FAST

Drygt 187 000 personer var långtidsarbetslösa i början av april. Det är 21 procent fler än för ett år sedan, enligt Arbetsförmedlingens statistik. Den kraftiga tillväxten följer också en långsiktig trend med allt fler står långt från ett arbete. Samtidigt har regeringen föreslagit få riktade åtgärder för att dämpa utvecklingen.

FÖRDUBBLAD SUBVENTION I NYSTARTSJOBBen

- Subventionen höjs från 1 till 2 arbetsgivaravgifter redan vid 1 års arbetslöshet.
- Subventionen på 1 arbetsgivaravgift ges istället redan vid 6 månaders arbetslöshet och gäller i ett år.
- För unga mellan 20-25 år gäller subventionen om 2 arbetsgivaravgifter redan från 6 månaders arbetslöshet.
- Vid arbetslöshet över 2 år ges 2,5 arbetsgivaravgift och för alla nyanlända och personer som varit arbetslösa i mer än 3 år höjs subventionen till 3 arbetsgivaravgifter.
- Stödet gäller upp till två år, som idag.
- De förhöjda stödnivåerna gäller för anställningar tecknade de kommande 12 månaderna.

DUBBELT JOBBKATTEAVDRAG - JOBBSTIMULANS

Kristdemokraterna föreslår ett dubbelt jobbskatteavdrag som ger ökade drivkrafter att arbeta och söka jobb. Då det inte är möjligt att införa under innevarande år ges detta dubbla jobbskatteavdrag som en utbetalning av en jobbstimulans i form av ett inkomstbidrag, upp till 2 324 kr per månad. Stimulansen blir påtaglig när långtidsarbetslös tar

ett arbete, och minskar marginaleffekterna av att gå från försörjningsstöd. Den som tar ett deltidsarbete och får 12 000 kr i inkomst, får ca 1 100 kr i jobbstimulans. Vid 26 000 kr i månadsinkomst erhålls den maximala stimulansen på 2 177 kr i mån. Inkomster högre än det får ingen högre jobbstimulans. Stimulansen ges i som längst 24 månader.

TILLFÄLLIGT HANDELDARSTÖD

Idag ges inget handledarstöd till företag som anställer via nystartsjobb, till skillnad från exempelvis Extratjänster. Samtidigt är det mycket viktigt att få igång dessa subventionerade anställningar. Samma sak gäller för arbetspraktik. Arbetspraktiken innebär att den arbetssökande provar att arbeta på en arbetsplats för att få yrkesorientering, yrkespraktik, arbetslivserfarenhet eller för att behålla och stärka sin yrkeskompetens.

Kristdemokraternas förslag är ett handledarstöd som är 3 000 kr per handledare och månad. Kristdemokraterna avsätter 71 miljoner kr, vilket motsvarar stöd till ca 2 000 handledare. Stödet ska främst gå till personer som är i särskilt behov av detta.

STÖD TILL ARBETSINTEGRERANDE SOCIALA FÖRETAG

Idag ges inget handledarstöd till företag som anställer via nystartsjobb, till skillnad från exempelvis Extratjänster. Samtidigt är det mycket viktigt att få igång dessa subventionerade anställningar. Samma sak gäller för arbetspraktik. Arbetspraktiken innebär att den arbetsökande provar att arbeta på en arbetsplats för att få yrkesorientering, yrkespraktik, arbetslivserfarenhet eller för att be-

hålla och stärka sin yrkeskompetens.

Kristdemokraternas förslag är ett handledarstöd som är 3 000 kr per handledare och månad. Kristdemokraterna avsätter 71 miljoner kr, vilket motsvarar stöd till ca 2 000 handledare. Stödet ska främst gå till personer som är i särskilt behov av detta.

SVENSK SJUKVÅRDSPERSONAL BEHÖVER ÅTERHÄMTNING

Drygt ett år efter pandemins början fortsätter larmrapporterna från sjukvårdspersonalen att komma in. Det handlar om sjukvårdsanställda som arbetar mycket långa pass med extremt kort vila däremellan för återhämtning.

Arbetsituationen skapar otillräcklighet, oro och ångest. För att inte tala om ren utmattning. Det handlar nu om en period på över ett år som det har pågått och det finns risk att personal säger upp sig för att få ledigt.

Samtidigt finns det människor som både har rätt kompetens och erfarenhet men som av olika skäl valt att arbeta med annat. Enligt vårdförbundet har exempelvis 13 200 sjuksköterskor lämnat yrket och ur denna grupp bör det gå att rekrytera temporär personal. De borde tillfälligt kunna rekryteras tillbaka till sjukvården.

ERSÄTT ARBETSGIVARE SOM LÅNAR UT MEDICINSKT UTBILDAD PERSONAL

- Uppmana och be personer med medicinsk utbildning men som arbetar utanför sjukvården att under en begränsad period återvända och arbeta inom vården.
- Företag vars personal temporärt lämnar dem för att arbeta inom vården ska få ersättning från staten och arbetstagare som temporärt gör en insats ska tjäna mer pengar.
- Ge Socialstyrelsen i uppdrag att tillsammans med regionerna administrera anmälningar och matcha med där behoven är som störst (omförflyttningar av personal inom vården kan innebära att mindre kritisk vård behöver personal. Det skulle kunna mötas av det här förslaget också.)
- Den arbetsgivare som lånar ut personal blir ersatt av staten för 120 procent av den minskade arbetstiden. Kravet är att den anställde arbetar på en vårdinrättning heltid.
- Arbetstagaren erhåller 50 procent av lönen från det gamla arbetet. Det blir alltså möjligt för personer att under den närmaste tiden tjäna upp till 1,5 inkomster. Den första betalas av staten. Den andra av den arbetsgivare man temporärt arbetar hos inom sjukvården.

UTBILDNINGSMEDEL TILL SOCIALSTYRELSEN

En del av de medarbetare som kan komma tillbaka till sjukvården under några månader har befunnit sig utanför yrket en längre tid. Utbildningsbehovet måste bedömas från fall till fall av vårdgivaren. Det

kan handla om personer som inte har något sådant utbildningsbehov upp till ett utbildningsbehov på ett par veckor.

ÅTERHÄMTNING FÖR VÅRDPERSONAL

Under pandemin har ett antal vårdanställda tvingats till extrema ansträngningar både mentalt och fysiskt. Man har tvingats arbeta orimligt länge med extremt korta avbrott vilket i sig är mycket slit-samt. Därutöver är det en stor påfrestning att vara borta från anhöriga på det här viset en längre tid.

- Alla medarbetare som under pandemin arbetat under extrema förhållanden ska under 2021 erbjudas en månads sammanhållen ledighet.
- Ledigheten blir möjlig om det föregående förslaget om ersättningar till arbetsgivare som lånar ut personal kan genomföras och fungera.

Vilka medarbetare som kan komma ifråga måste ytterst avgöras av arbetsgivarna som vet hur situationen sett ut på arbetsplatsen. Vi bedömer att de kategorier det främst handlar om är sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor, röntgensjuksköterskor och biomedicinska analytiker, men det kan också inkludera undersköterskor och läkare.

Sammantaget skulle förslagen kosta ca. 2,8 miljarder kronor om ca. 21 000 arbets- och ledighetsmånader kan skapas på detta vis.

ÅTGÄRDER FÖR ATT MOTA EN OHÄLSOSKULD

BARN OCH UNGA

- Stärkt elevhälsa, 300 mnkr per år:
 - Inför en elevhälsogaranti som innebär att varje elev ska kunna komma i kontakt med elevhälsan varje dag.
 - Kartlägg behovet av samtal om fysisk aktivitet för barn och unga.
- Fritidskort till alla barn mellan årskurs 2 och 9, laddat med ett ekonomiskt stöd för deltagaravgifter i ledarledda aktiviteter i det svenska föreningslivet, samt kulturskolan. Stödets storlek varierar (mellan 500-2 400 kr per barn och år) utifrån hushållets ekonomi. 850 mnkr per år

ÄLDRE

- Inför äldresamtal i alla kommuner. Samtalet kan guida till gemenskapsmöjligheter inom civilsamhället, och ger en kontakt till kommunen. Äldresamtalen ger också en möjlighet att upptäcka medicinska behov i tid – så att allvarigare hälsotillstånd kan undvikas. 160 mnkr per år.
- Förläng och utöka satsning på att motverka äldres ensamhet, som regeringen väljer att avsluta nästa år. Går till föreningar och organisationer för arbete och verksamhet som syftar till att bryta äldres ensamhet och isolering, inkl ringlinjer och samtalsstöd riktat till äldre. 30 mnkr per år.
- Fördubbla Äldrelyftet.

ALLA

- Förstärk arbetet med fast läkarkontakt i primärvården. En fast läkarkontakt i primärvården möjliggör rätt vård till rätt person, eftersom läkaren tidigt kan göra bedömning kring vilken vård patienten behöver och hantera remisser och sammanhållen vård utefter detta.
- Vi avsätter 300 mnkr per år för 2021 och 2022, i syfte att regionerna ska analysera behovet av och genomföra utbildningsinsatser för primärvårdspersonal om psykiska vårdbehov.
- Förstärkning av stödlinjer så som Jourhavande medmänniska, Jourhavande präst, MIND, Självmordslinjen mm. Riktat stöd om 40 mnkr årligen i två år.
- Nationell vårdförmedling: De allt längre vårdköerna drabbar patienter hårt, både de med fysiska och psykiska besvär, och risken är att de blir allt sjukare ju längre de väntar på vård. Patienter ska därför ges rätt att söka vård där ledig kapacitet finns. En nationell vårdförmedling inrättas för att använda tillgänglig kapacitet till de patienter som väntat olagligt länge. Staten sänder ut förfrågan om ledig kapacitet. En sammanställning över tillgänglig vård upprättas. Den som väntat mer än 90 dagar på operation eller mer än 90 dagar på specialistvård ges möjlighet att använda denna kapacitet.

FÖRSLAG FÖR STÄRKT KVINNOFRID

Kristdemokraterna vill bygga ut hela rättsväsendet och i synnerhet polismyndigheten för att långsiktigt kunna möta den ökade och allt grövre brottsligheten. De närmaste tre åren uppgår våra föreslagna anslagshöjningar utöver regeringens till 8,7 miljarder kronor. I den här motionen föreslår vi ytterligare ökade anslag på vissa områden, så som våld i nära relationer och i synnerhet våld mot kvinnor.

ÖKADE RESURSER TILL KVINNOJOURERNA OCH BROTTSOFFERJOURERNA

Kvinnojournerna runt om i landet tar idag ett stort ansvar. Majoriteten av kvinnojournerna har skyddat boende, där vuxna och barn kan bo och få stöd under en begränsad tid. De erbjuder stödsamtal i sina lokaler, på chatt, telefon och mejl samt stöd i kontakt med till exempel polisen, socialtjänsten, familjerätten och rättsväsendet.

TRYGGHETSPAKET TILL HOTADE KVINNOR

Det skyddspaket som hotade kvinnor kan få idag räcker inte. För att säkerställa hotade kvinnors trygghet och säkerhet ska de kunna erbjudas ett trygghetspaket bestående av larm, rätt att bära och använda pepparsprej samt erbjudande om träning i självförsvar. För att kunna använda pepparsprej ska utbildning i hantering genomgå. Självförsvar handlar i grunden om mycket mer än att lära sig metoder för att handgripligt skydda sig mot anfall. Det första ledet innebär att ge självförtroende och stärka skyddet av den egna integriteten.

Kristdemokraterna vill förstärka Polismyndigheten med 30 miljoner kronor per år för att kunna bistå hotade kvinnor med larm, pepparspray och kurser.

Kristdemokraterna anser att den senaste tidens händelser visar att behovet av trygga platser för hotade kvinnor är stort och föreslår att 20 miljoner kronor tillskjuts för 2021. Likaså behöver stödet till brottsofferjournerna öka från halvårsskiftet med 20 miljoner kronor.

ÅTERANSTÄLL PENSIONERADE POLISER

Kristdemokraterna vill se en riktad satsning på 150 miljoner kronor för att locka tillbaka pensionerade poliser som arbetat som utredare, då de många utredningar om mord och skjutningar sväljer allt för mycket resurser. På flera platser runt i landet har polisen försökt locka tillbaka pensionerade, erfarna utredare för att kunna lösa fler och mer komplicerade brott.

**K
D**

—